ſubiectōnem hoſtium ⁊ ſuā felicitatē. ⁊ manus mutua fide ⁊ neceſſitudine copulabunt. ⁊ iudas qui prius confeſſus nomen dei. ⁊ poſtea coactus a perſecutoribus dei populū eſt perſecutus. ⁊ ipſe poſtea vertetur ad leticiam. et ꝯgregabit diuitias gentiū. aurū ſcꝫ ſpūalis. argentū diuinę eloquentię. et veſtes diuerſarum virtutū quib⁹ induat populū dei.

¶ Hec ſibi infelix iudea ꝓmittit: ſperans accipere aurum ꝗ dn̄m triginta argenteis appreciauit.

¶ Sicerit ru. e. Hec iudei carnaliter implenda contendūt. ꝙ per domini victoriam admirabilē ſicut homines corruerunt. ſic etiam bruta aīalia ī caſtris ſupent.

¶ Iumenta quę vno noīe ꝯprehendit ꝓ ſingulorū peccantiū natura īterpretanda ſūt.

¶ Corruētibus a priori ſtatu. ⁊ in meliorem ꝯſurgentib⁹: qui prius erat equ⁹ hinniens ad vxorem proximi ſui ꝑ. debit mollia terga xp̄o equiti. Qui mulus. i. ſterilis virgo carne: n̄ ſpū. conuerſus ad deū non erit lignū aridū: ſed habebit locū ī domo dei ⁊ muris eius. Qui camelus. i. grauib⁹ peccatis depſſus: meditans legem dei. ſ; quia vngulam n̄ findit negligens quę legit portabit onera chriſti. Qui aſinus infrenis multos dominos prius ferebat: ſtratus veſtibus apoſtolorum ſaluatorem portat in hieruſalē.

¶ Et celebrēt f. t. Hec quoqꝫ iudei in mille annorū regno futura promittunt. ꝙ debeat celebrari feſtiuitas tabernaculorum ī memoriam beneficiorum dei quę facta patribus eorū ſunt habitātibus in tabernaculis in deſerto.

¶ Qui eſt ī profectu ⁊ certamine: habitat ī tabernaculo tanꝗ̄ aduena et peregrinus. ſ; ſubmerſo pharaōe ꝑ ueniet in terram promiſſionis. hic deb; celebrare ſolennitatem tabernaculorū. vt de tabernaculo ad atria dei. ⁊ de atrijs ad domū. ⁊ a domo ad templū feſtinet.

¶ Et erit qui nō aſcenderit. Hieruſalem. i. eccleſia. non eſt in locis humilibus: ſed in mōte ſita. vt vndecūqꝫ poſſit videri. Qui ergo vult adorare dn̄m: aſcendat ad montana. Qui vero de familijs terrę eſt. i. aliqua occupatōne terrenę vitę depreſſus. ⁊ ideo deum nō poteſt adorare ī montibus: terra illius nō irrigatur cęli imbribus.

¶ Q; ſi et familia e. Hec omnia iudei carnaliter ſperāt futura. circūciſionem ſibi ⁊ coniugia in mille annorum imperio promittentes: ne impleat̄ī illis maledictio: ꝗ ſterilib⁹ ꝑ legē īdicitur.

¶ Quandiu aliquis permanet egipti⁹ vel ethnicus: nō pōt ſubrigere gradum ad excelſa. iō caret imbre dei. ⁊ hoc peccatū erit maximū egiptio. ⁊ aſſi-

ſ et a dn̄o ꝯceſſa victoria.
Et congregabunt̄ diuitię omnium
ſ ꝗ militauerunt ꝯtra hieruſalē ſ hec i diuitijs p̄cioſiora reputant̄
gentium incircuncīſ. aurum. ⁊ argē
ſ et
tum veſtes multę ſatis. Sic erit
ſ populus iudeorū ē camelus qui legē dei rumiat. ſ; nō findit vngulam vt credat in patrē et filium. nec diuidit litterā a ſpiritu. et onere legis p̄mit̄.
ruina equi ⁊ muli ⁊ cameli ⁊ aſini. ⁊ omnium iumētorum quę fuerint
ſ hoīm
in caſtris illis ſicut ruina hęc. Et omnes qui reliqui fuerint de vni-
ſ al. uenerūt
uerſis gentibus quę venient contra hieruſalem. aſcendent ab anno
ſ ꝑ ſingulos annos.
in annum. vt adorēt regem domi num exercituum. ⁊ celebrent feſti uitatem tabernaculorum. Et erit qui nō aſcenderint de familijs terrę ad hieruſalem: vt adorent regē dominum exercituum. non erit ſu
ſ dn̄ice bn̄dictionis
per eos imber. Quod ſi ⁊ familia egypti non aſcenderit ⁊ n̄ venerit:
ſ imber ſ reputabit̄
nec ſuper eos erit. Sed erit ruina qua percutiet dominus omnes gē tes quę nō aſcenderint ad celebrā dam feſtiuitatem tabernaculorū
ſ reputabit̄
Hoc erit peccatum ęgypti. ⁊ hoc peccatum omniū gentium quę nō aſcenderint ad celebrandam feſti uitatem tabernaculorum. In die
ſ aurum et argentum quo frenū ſolet ornari.
illa erit quod ſuper frenum equi ē
ſ mētes
ſanctum domino. ⁊ erunt lebetes
prius ſacrificia legalia carnaliter affectātes. ꝑ
in domo domini quaſi phyale co
virulentia carnium guſtabunt flores virtutū
ram altari. Et erit omnis lebes in
et ita conſecrabunt̄ dn̄o in viſione pacis. et con
hieruſalem ⁊ in iuda ſanctificatus
feſſione veritatis.
domino exercituū. Et venient oēs
ſ lebetib⁹
imolātes ⁊ ſumēt ex eis. ⁊ coquent in eis. Et non erit mercator vltra i domo dn̄i exercituū in die illa.

rio. chaldeo. ſyro. moabitę. ⁊ ceteris gētib⁹ ſi noluerīt exire de terris ſuis. vt deſiſtāt eſſe homines. ⁊ effecti iſraelitę in quibus dolus nō eſt. aſcēdāt ī hieruſalem. vt ꝑ tabernacula veniāt ad domū ęternam.

¶ In die illa erit qd̄ ſuper. f. e. e. Iuxta litteram tēpe ꝑpetuę ſolennitatis ⁊ regni hierlm̄ pacatis oībus. n̄ erit opus equitatui: ſed ois ornat⁹ ⁊ decor phalerarū ad cultū dei ē ꝯfered⁹. ⁊ miſtię vndiqꝫ ꝯfluētib⁹ ad ſacrificia aſſiduę erūt lebetes in cultu ſacrificiorū. ſicut phyale ſolent aſſidue lucere corā altari. nec erit aliqs lebes ad aliū vſum dedicatus.

¶ Cū lebetes fuerint verſi ī phialas. tūcꝗ relicti fuerīt d̄ vniuerſ gētib⁹ carnes coquent victimaꝝ. ne crudam ꝯmedāt carnē: ſ; omis humor excoquat̄. nec erit neceſſarius mercator qui d̄ loco ad locū merces deferat.

¶ Per equos īſania libidinis ītelligitur. ꝑ frenos: ſermo dei auro ſapię ⁊ argēto eloquij ꝯpoit⁹. Hoc freno retinetur libidinoſus. ne ī precepſ corruat. ſ; recto itinere ꝑgēs mollia terga dn̄o ad ſedē dū ꝑbeat. ⁊ cultui ill⁹ prone ſit ꝯſecratus. et lebetes in quibus coqbātur carnes ſacrificiorum: vertūtur ī phyalas. quia illi qui carnaliter ītelligebāt: de ſacrificijs legalib⁹ ꝯſi in ſpūalē ītelligētiā: ſūt lāpades ardētes ⁊ lucentes ī domo dei.

¶ Cū mētes credētiū erūt verſę in ſpūales phyalas ad ſuſcipiēda diuerſa aromata ꝟtutū. tūc imolātes deo ſacrificiū laudis coquētib⁹ igne ſpūſſancti. nec erit ī domo oratōis mercator. q; dn̄s d̄ eccia ſua eīctes ⁊ vēdēts eīecit. ⁊c.

¶ Incipit Prolog⁹ in Malachiam prophetam.

Deus per moyſen popu lo iſrl̄i p̄ceperat ſacerdotes tabernaculi ſui omni corꝑali vicio liberos: hoſtias oī vicio vacuas ſibi offerre. Quibus legem ſuā ad regendū populū ob hoc dederat vt per ſacrificiorum oblationē internuncij dei ⁊ hominum facti. populū p̄ceptis celeſtibus facerent obedire. Unde ſacerdotes āgelos dei eſſe: hoc in loco ſcriptura teſtat̄. Sed q; tanti muneris gratiā ꝯtemnentes: ſupradictus populus ac ſacerdotes ſacrificia vicio deturpata. ipſi criminib⁹ atqꝫ impietatibus maculati deo offerre cepūt. Iō ꝑ malachiā prophetam deus populū ſuū iſrl̄ ī crepās ait. Dilexi vos dicit dn̄s. Et dixiſtis: In quo dilexiſti nos? Nōne frr̄ erat eſau iacob dic̄ dominꝰ. ⁊ dilexi iacob. eſau aūt odio habui? Eſau aūt fratreꝫ iacob n̄ iniq̄ aut ſpōtanea volūtate odio habitū a deo. vl̄ ſine meriti gratia iacob dilectū maifeſtū ē: cū ſm̄ p̄ſciētiam ſuā. eſau quid̄ effuſionē ſanguis fraterni concupiſcere. iacob aūt ſui cognitōe obſuādā legē deſiderare ꝯgnoſceꝫ. Cui⁹ rei gr̄a ſupradicto vſus ē exēplo. dicēs. Dilexi iacob. eſau aūt odio hūi. Quāuis ex opib⁹ memoratoꝝ: quoꝝ liber geneſeos memit. i quo vnuſqſqꝫ eoꝝ futur⁹ erat. ꝓpoſito manifeſte ꝯſtet vt ſcriptū ē. Creuerūt pueri. ⁊ erat eſau hō agreſtis ſciēs venari. iacob āt hō ſimplex manēs ī tabernaclo. Nā reliq̄ ꝗ lectiōe ꝯphenſa ſūt ꝑuaricationē populi iſrl̄ in obſeruādis ſacrificijs dei. īcrepationēqꝫ ī eūdē ꝙ deos alienos coluerit ſignificāt.

¶ Incipit Argumentum.

Ca. .I.

Onus verbi do. Malachi interpretatur angelus meus· vnde Origenes eum angelū fuiſſe putat· ſm̄ ꝙ de iohanne dr̄. Ecce mitto angelū meū ante faciem tuā· qđ nos omnino nō recipimus: vt angelus de celo veniēs aſſumpſerit corpus humanum· vt iſraeli que a domino mandata ſunt loqueretur. Dicunt vero hebrei hunc fuiſſe eſdrā ſacerdotē· ꝛ poſt aggeum ꝛ zachariā ꝓphetaſſe· ꝛ ideo nō habere titulū· quia liber eſdre dicit ipſum eſdrā ꝛ alios ſecum aſcendiſſe de babilone· anno ſeptīo artaxerſ regis perſarū. Et ideo putant ipſum eſdram qui ꝛ malachias ſb artaxerſe hanc ꝓphetiā cōteruiſſe.

Malachias latine interꝑtat̄ āgelus .i. nūcius. Quidquid enim dicebat quaſi a domino eſſet mandatū ita credebat̄· ꝛ ita nomen eius ſeptuaginta interpretes tranſtulerunt· dicentes· aſſūptio verbi dn̄i ſuper iſrael i manu angeli eius. Prophetauit autē nouiſſimus ī babilone quando ꝛ aggeus.

Sciendū ꝙ abducto iſrael· i· decē tribubus in captiuitate· indifferēter priſtino nomine ꝛ due tribus· i· iudas ꝛ beniamin appellantur iſrael.

Hic prophetatur graue pondus: qđ iudas ꝑ peccatis portare cōpellitur: vt grauiora peccata dēpōat· vt ſentiat ꝑ tormēta: que ꝫ nō ſenſerat per bn̄ficia· et ne pēa videatur in ſuos iniuſta· ſubijcit dominus. Dilexi vos ꝛ ex dilectiōe corripio vos.

Ad iſrael. Quia pondus appellat· graue quidē ſignificat. Sed ꝙ ſubdit̄ ad iſrael· i· ad emendatōnem illi᷒ populi. In altero aperta inimiciciarum confeſſio ē. In altero conſolationis ꝓs ꝛ amicicie.

In manu .i. opibus. In quorū em̄ manibus ē iniquitas· ꝛ quorū manus plene ſunt ſanguine: in his non fit ſermo dei· ſed in his qui lauant manus inter innocētes. vnde dr̄. Sermo dei factus eſt in manu aggei vel hieremie.

Ut cetera taceam· ꝛ ꝙ de babilonica captiuitate nuper reduxi· tractabo nunc que operatus ſum in vobis ab ip̄is cunabulis ātequā rebecca eſau ꝛ iacob pepiſſet· in iacob vos dilexi· in eſau ydumeos odio habui. Nec ſolū dilexi iacob· ꝛ eſau odio habui antequā naſcerentur· ſed ī poſteros eorū amorē ꝛ odiū ſeruaui. Qui a mōteſ eſau q̄ dr̄r ſeyr: redegi in ſolitudinem· ꝛ vrbes deſertas a ſerpentibus ꝛ beſtijs obtineri feci.

Dilectō ꝛ odiū dei. vel ex preſciētia naſcitur futurorū· vel ex operibus· alioquin diligit deus cuncta que creauit· ſed eos proprie diligit qui vitiorū ſūt hoſtes· ꝛ illos odit q̄ vitia amāt· ꝛ dēſtructa a dō reedificare laborāt.

Judei falſo ſibi blandiuntur· per edom romanos· per iſrael ſe prophetari· ꝙ in conſummatōe ſeculi deſtructo romano imperio· i· ydumeo· regnū orbis veniat ad iudeos.

Allegorice· Iſrael vir vel ſenſus cernēs deū· vel directus cū deo. A deo diligitur: qui vult dilectōis dei in ſe ſcire rōnē· cui reſpondet deus· eſau .i. vitia· ꝛ iacob .i. virtutes ex vno cordis fonte ꝓcedere· quia ex libertate arbitrij in vtramq̄ partē vt volumus declinamus· ſed priora naſcūtur vitia per infantiā ꝛ puericiā ꝛ iuuētutē: q̄ poſt ſequēs etas corripit ꝛ ſupplātat. Maior frater hyſpidus· ſanguinarius venatōne ſiluis ꝛ beſtijs delectatur. Minor em̄ ſimplex: innocēt habitat domū· d᷒ fines ydumee· i· terrene mētis ꝛ ſanguinee: redigit in ſolitudinē· ꝛ nihil d̄ terra ſinit creſcere· ꝛ eē ꝑpetuū. Qđ ſi impudens malicia q̄ ſunt dei ſermōe deſtructa· rurſuſ edificare velit· de᷒ inſtaurata a vitijſ deſtruit: ꝛ terminiſ hoſtiū ſubuerſis· tunc videt oculuſ iſraelis: ꝛ ſancti qui dicūt. Magnificetur dn̄s i terminis eorum qui deū mēte ꝓſpiciunt.

Malachias aperte ꝛ in fine omniū ꝓphāꝝ dicit de abiectōe iſrl̄ ꝛ vocatōe gentiū. Non ē mihi ait volūtas i vobis dicit dn̄s exercituū· ꝛ mun᷒ nō ſuſcipiā de manu veſtra. Ab ortu eni ſolis vſq̄ ad occaſum magnū ē nomē meū in gentib᷒· ꝛ i omni loco ſacrificat̄· ꝛ offert̄ nomi meo oblatio munda.

C. I.

al' ſic. Onus verbi dn̄i ad iſrael i manu malachie ꝓphete

Onus verbi
iudā et beniamin ad quos ſolebat fieri ſermo et viſio dei.
domini ad iſrahel i manu malachie. Di
dum boni a malis amorē remoui — teme
lexi vos dicit dn̄s. Et dixiſtis. In
ritate qua peccāt obliti bn̄ficiorū dei rn̄dent
quo dilexiſti nos? Nōne frat̄ erat eſau iacob ſic dn̄s· ꝛ dilexi iacob e
alias. et poſui ſeyr mōtes
ſau āt odio hūi. ꝛ poſui mōtes ei᷒ i
ei᷒ in ſolitudinē.
ſolitudinē· ꝛ hereditatē eius i dracones deſti. Qđ ſi dixerit idumea
ꝑ irā dei — quidē
deſtructi ſumuſ· ſed reuertētes edi
rurſum — ciuitates — dn̄o ꝑdicen
ficabim᷒ q̄ deſtructa ſunt· hec dicit
te ſciatis ꝙ irā meā eterna eorum vaſtitas ꝓp
dn̄s exercituum. Iſti edificabūt· ꝛ
babit.
ego deſtruā. Et vocabunt̄ termini
odio meo reb᷒ i eſau oſtēſo· amorē i vos .i. in iacob factis ꝓphabo· ꝙ illis deſtructis videbūt oculi vr̄i et ex cōparatōne ma
ipietatis· ꝛ popul᷒ cui irat᷒ ē dn̄s
loꝝ q̄ fr̄ vr̄ patit̄ qđ i vobis bn̄ficia ſentietis
vſq̄ ineternū. Et oculi veſtri videbunt· ꝛ vos dicetis. Magnificet̄
q̄uis priuſq̄ naſceremini in iacob ſicut filios vos amare cepi· tn̄
dn̄s ſup terminū iſrl̄. Filius honorat patrē ꝛ ſeruus dn̄m ſuū. Si ergo
eligite quo vocabulo me nomicetiſ· an pr̄ vr̄ ſim an dn̄s. ſi pr̄ vr̄ ſum offerte honorē et pietatem
pater ego ſum· vbi ē honor me᷒: ꝛ
ſi dn̄s ne cōtemnatis ſꝫ timete.
ſi dn̄s ego ſum vbi ē timor me᷒. di
ſermo dirigit̄ — qui paſſi ſeruitutē d ebu eratis ad dn̄ tota mēte cō
cit dn̄s exercituū? Ad vos o ſacer
uerti et nūc cōtemnitis· et cū que occulta nō fallunt ſeſſitamini quaſi ignarū· vt vulnus cōſciē
dotes qui deſpicitis nomē meū· ꝛ
tie ipudēter diſſimuletis. vultis aūt ſcire i quo deſpexiſtis· offertis ſup altare meū p.p.
dixiſtis in quo deſpeximus nomē
ꝓpoſitōis
tuū? Offertis ſup altare meū panē
pollutū. Et dicitis. In quo pollui
polluitis — ope
mus te. In eo qđ dicitis· mēſa dn̄i
o miniſtri altaris
deſpecta ē. Si offeratis cecū ad i
molandū· nōne malū ē? Et ſi offera
quacūq̄ debilitate cōfectū
tis claudū ꝛ languidū· nōne malū
poti᷒ reſpueret· et ſibi factā iniuriā putaret et offera deo qđ nō
ē? Offer illud duci tuo· ſi placuerit
auderes hoī offerre
ei· aut ſi ſuſcepit faciē tuā dicit dn̄s
exercituū. Et nūc deꝓcamini vultū
dn̄i vt miſereat̄ veſtri· de manu em̄
qđ impperaui vobis
vr̄a factū ē hoc· ſi quō ſuſcipiat fa
et hoc oſtēdit̄ acceptior deo eſſe ſeruit᷒ illa q̄ i pſenti mer
cies vr̄a dicit dn̄s exercituū. Quiſ
eoꝝ nō poſtulat.
ē in vobis qui claudat hoſtia· ꝛ in

Filius honorat p. Loquit̄ ad eoſ qui reuerſi de babilōe nondū edificato templo· nec extructa ciuitate permanebāt ī priſtinis peccatiſ· deū nec amore nec timore venerantes. Vult aūt primū deus vt filij eius ſimus ꝛ bonū voluntate faciamuſ qđ conſeq̄ volumus. Si aūt hoc volum᷒ ſaltē vt ſuos nos habeat· ꝛ a malis ꝑ tormentorū formidinē recedamus.

Per ſpm̄ adoptōnis efficitur homo filius dei· ꝑ ſpm̄ ſeruitutiſ in timore fit dei ſeru᷒. Filius honorat prēm ſicut ſcriptum ē. Sic luceat lux v.c. h.u.u. o.u.b.ꝛ.g.p.u. qui in celis eſt. Seruuſ etiā honorat dn̄m nō eadē caritate qua fili᷒. Sꝫ deus ſciēs differentiā ſerui et filij: a filio gloriam· a ſeruo timorem q̄ ē initiū ſapie: expetit vt de timore ſerui ad gloriā filij trāſeā᷒.

Ad vos o ſacerdotes. Corripit ſermo diuinus ep̄os ꝛ miniſtros eccleſie negligētes· vl' oēs qui i xp̄o baptiſati: xp̄i noīe cenſentur· cur nomen eius deſpiciant· quib᷒ apit cauſas offenſe: polluit panē .i. corp᷒ xp̄i: q̄ indign᷒ accedit ad altare· ꝛ mēſam dn̄i: ꝛ ſi nō ſcelerata voce: ſcelerato opere dēſpicit. Ul' doctor eccīe mēſā diuine ſcripture polluit: ſi vl' pro humana glia: l' ꝑ lucro tꝑali: vel fauore ſeculi: auditorib᷒ illā expēdit.

Iuxta traditōꝫ hebreoꝝ debebāt ſacerdoteſ panē ꝓpoſitōnis· ſerere· metere molere· coquere· ꝛ nūc ſumitiſ q̄ſcūq̄ d̄ medio: ꝛ temerarie dicitiſ. In q̄ polluim᷒. Sꝫ dū ſacramēta violāt̄: ipe cui᷒ ē ſacrm̄ violat̄.

Ul' ꝑt dici ꝙ reuerſi d̄ babilone nōdū extructo tēplo hitāteſ i ruinis hieruſalē n̄ hn̄tes altare ꝑoriſ gl'e putabāt deeſſe ſanctimoniā religionis: q̄ nō aderat ab initio ſanctificatōnis.

Si offeratis cecum ad .i. Reuerſi de babilone illicitas deo victimas offerebāt: cecas ꝛ claudas q̄ i leuitico ꝓhibebātur offerri.

Allegorice. Ceca ē aīe victima que nō illuſtraṫ xp̄i lumie. Clauda ē rogātis orātō q̄ duplici mēte accedit adorādū. languida ⁊ oī īfirmitate de p̄ſſa q̄ n̄ h̄ʒ xp̄m dei v̄tutē ⁊ dei ſapiam. huiuſmōi p̄ces ſi offerāt eccleſiarū pn̄cipi aut cuilibet erudito. ſapiētiqʒ doctori nōne repudiabūtur.

Et nūc. Q: obtuliſtis debiles hoſtias ⁊ oīa q̄ dixi feciſtis. Agite pn̄itētiam ſi q̄uo miſereatur noſtri de⁹. null⁹ eī̄ ex miſtris meis ē. a maiore uſqʒ ad minimū q̄ n̄ accipiat a me mercedē laboris ſui d̄ decīs ⁊ d̄ his q̄ a populo offeruntur

Nō eſt. Regula ſcripturarū ē vbi maī feſtiſſima p̄phia de futuris texitur. p incerta allegorie n̄ extenuare q̄ ſcripta ſunt. Increpat q̄ ſacerdotes iudeorū q̄ offerūt n̄ idonea ad īmolandū: vt ſciāt carnalib⁹ victimis ſpūales ſucceſſuraſ.

Et vos. Propterea o ſacerdoteſ iudeorū ī oī loco offertur mihi oblatō munda. ⁊ ē magnū nomē in gentibus: q: dicitis. Menſa d.c.e. q: deerat ornatus tēpli putabant reuerſi d̄ babilone. minorē eſſe cultū religionis. q̄s dn̄s redarguit

Uel ita p̄t dici. polluiſtiſ nomē meū in eo q̄ dicitis. Quid prodeſt ſi offeram⁹ optiaʒ qualiacūqʒ offerātur igne ſūt deuorāda.

Et dixiſtis. Dixiſtis d̄ captiuitate reuerſi ſum⁹. prede hoſtibus fuim⁹. labore vie ⁊ paupertate attriti ſumus. qualiacūqʒ habemuſ offerim⁹. ⁊ hoc dicēdo exufflaſtis. i. p exufflatōnē īdigna feciſtis veſtra ſacrificia. et iō nō ſuſcipiā.

Maledictus. Quidquid humanaſ animus in excuſatōne ſui peccati poteſt inuenire. ⁊ falſa ſatiſfactōne defendere: h̄ p ui denſ diuin⁹ ſermo. corrigit ⁊ ↄdēnat: quaſi: q: offertiſ languida: et h̄ d̄ rapinis ⁊ fletib⁹ miſerorū. ⁊ inſup dicitiſ. de labore ⁊ paupertate offerim⁹ qd̄ habe⁹: propterea audite qd̄ īfero. Maledict⁹ d. hiſ verbis oñdit: habere eos que optia ſunt. ⁊ offerre q̄ mala ſunt

cēdat altare meū gratuito? Nō eſt
(qui imundi offertis)
mihi voluntas in vobis dicit dn̄s
(ſanguineʒ hyrcorū et taurorū. ſʒ ibi miāma orationū)
exercituū ⁊ munus nō ſuſcipiā de
(nō in vna iudea vel ſola hierlm. vnde ſaluator. pater manifeſtaui nomē tuum h.q.d.m.)
manu veſtra. Ab ortu eni ſolis uſqʒ ad occaſum magnū ē nomē meum in gētibus. in omi loco ſacrificat ⁊ offerṫ nomi meo oblatio mū
(in cerimonijs xp̄ianorum)
da. q: magnū eſt nomē meū in gētibus dicit dn̄s exercituū. Et vos
(et cū nomē meū ſit ita magnū futurū in gētibus vos principes iudeorū illud polluiſtis. ſic eni vaticiniuʒ futurorū texit vt p̄ſens tēpus nō deſerat.)
polluiſtis illud in eo q̄ dicitis mēſa dn̄i ↄtaminata ē. ⁊ qd̄ ſupponiṫ
(altare pollutū putatis et olocauſta ſupp̄oſita et ignē qui deuorat. nec intelligitis deū nō q̄rere aurū et gemmas. et multitudinē hoſtiarū. ſed offerētis deuotionem)
ↄtēptibile ē cū igne qui illud deuorat. Et dixiſtiſ. Ecce de labore exufflaſtis illud dicit dn̄s exercituum.
(nec ſufficit prioris ſermonis īpietas. ſʒ dixiſtis etiam.)
Et intuliſtis de rapinis claudū et languidū. ⁊ intuliſtis munus. Nū quid ſuſcipiā illud de manu veſtra dicit dn̄s exercituū? Maledictus dolosus qui habet ī grege ſuo maſculū ⁊ votuʒ faciēs īmolat debile dn̄o. Quia rex magnus ego. dicit dn̄s exercituū ⁊ nomē meum horribile in gentibus.
(ergo) (tale) (ſi nō habeſ maſculū nō nocet tibi maledictio) (et ſi iudei cōtemnat.)

C. II.

(igiṫ) (o ſacerdotes)
Et nūc ad uos mandatum hoc. O ſacerdotes ſi
(eſt) (qui maioris dignitatis)

Alle. Pōt p maledictū ⁊ deſignari populus iudeorū q̄ d̄ grege ſue gētis hēbat maſculū: agnū q̄ tollit peccata mūdi. d̄ q̄ fecerat votū q̄ venientem ſuſcipet. Sʒ qn̄ vidit herentē cornibus īter virgulta noluit eum īmolare. id ē. ſuſcipe. ſed obtulit debile eligens barraban p quē ſignaṫ dyabolus. ſʒ q: xp̄s erat rex magn⁹ ſuper oīa. iō gētes nomē ei⁹ cū formidoloſo honore venerantṫ. Aliter. Aliqn̄ hō bene creatus a deo. h̄ʒ ingeniū aptū ſacris diſciplinis. ſʒ tradit luxurie ⁊ inertie. ⁊ h̄ñs maſculū. offert debile. i. oratōnem aliqua animi ↄturbatōe corruptā. h̄ ſentiet in ſe eē completū qd̄ ſcrptū ē.

Potētes potēter tormēta patientur.

Et nūc. Feciſtis qd̄ ipiū ē ad ↄtēptū mei. h̄ q: malo pn̄itētiā peccatoris q̄ mortē. etiā nūc p ↄminatōnē vos reuoco. h̄ ſi nolueritis p.ſ.c. mittam in vos verā penuriā vt nō mētiētes: h̄ oīm rerū egeſtate coacti dicatis vos nō habere optima q̄ offeratis

Unde ↄp̄ie ſacerdotib⁹ d̄r q̄ ſi n̄ dederint gloriā noī dn̄i p ſuā bonā conuerſatōnē: patientur egeſtatē oīm bonoꝝ. hi q: nō benedicūt ſanctis et vero cor de: ſed p dulces ſmōes ſeducūt corda innocentiū: nō merentṫ dei benedictōnē

Ecce p. Pro peccatis o ſacerdotes auferaʒ a vobis q̄ ſm legē ex hoſtijſ accipiebatis. ſ. brachiū. i. armuʒ animalis dextrum. et diſpgā ſ. u. i. facies veſtras fetentes reddam putrida commixtione ſtercoris. vt tales ſitis qualia ſunt illa q̄ offeruntur. ⁊ ipſuʒ ſtercuſ aſſumet u. ſ. vt nō diſferatis ab ipſo ſtercore. ⁊ ex eo q̄ vos abijcio. intelligetis me eſſe qui quōdā elegi p̄rem v̄m leui. ⁊ p leui aarō ⁊ dedi vobis glām ſacerdotis vt firmo pacto mihi ī ↄternū miniſtraretis.

Uoluit de⁹ homies ⁊ maxīe ſacerdotes maculaʒ nō habere. ⁊ brachium bonis operibuſ ornare. Sʒ q: noſ oīa in contrariū vertimuſ p̄jcit ⁊ ſepat deuſ brachium. i. opera noſtra a ſanctoꝝ opib⁹. ⁊ cuʒ p̄cipiatur nob̄ vngere caput. ⁊ lauare faciem. vel lauatis oculis deū videam⁹. habem⁹ facies pollutas ſtercore vicioꝝ. ⁊ illud ſtercus quo lite ſunt facies aſſumit nos ſecum: q: oīa noſtra etiam in ſtercus v̄ſa ſunt. cum debuiſſemus mūdi eē ī ſolēnitatib⁹ dei. ⁊ carnes ag̃ ↄmede calciati

Pactū. Deſcribit de⁹ quale habeat officiū. ⁊ qualis debeat eē ſacerdos.

Uos aūt. Ego volui vt haberetis doctrinā ⁊ v̄itatē. voſ āt re.d.v.

Quidquid dictuʒ ē priori populo. nobiſ

(et cui plus cōmittiṫ. plus ab eo exigiṫ.)
noluerítis audire. ⁊ ſi nolueritis ponere ſuper cor. vt detis gloriam nomi meo ait dn̄s exercituum mittā in vos egeſtatē. maledicā benedictionib⁹ vr̄is. ⁊ maledicā illis qm̄ nō poſuiſtis ſup cor. Ecce p̄jciam ego vobis brachiū. ⁊ diſpgā ſup vultū veſtꝝ ſtercus ſollēnitatū veſtrarū. ⁊ aſſumet vos ſecum. Et ſcietis q: miſi ad vos mandatum iſtud. vt eſſet pactuʒ meum cū leui dicit dn̄s exercituū. Pactum meū fuit cū eo vite ⁊ pacis. ⁊ dedi ei timorē ⁊ timuit me. ⁊ a facie nomis mei pauebat. Lex veritatis fuit in ore ei⁹. ⁊ iniq̄tas nō ē inuēta in labijs eius. In pace ⁊ ī equitate ambulauit mecū. ⁊ multos auertit ab iniquitate. Labia eni ſacerdotis cuſtodiūt ſcientiā. ⁊ legē requirēt ex ore ei⁹ q: angeluſ dn̄i exercituū eſt. Uos autē receſſiſtis de via. ⁊
(bn̄ viuēdo) (qd̄ magnum in gentib⁹) (bonorū operum.) (his q̄ in eis benedictionibus poſſidetis vel quicq̄d a vobis bn̄dicitṫ: a me erit maledictum) (his vr̄is bn̄dictōib⁹) (iō) (i. noluiſtis itelligere q̄ dicunṫ) (p leui itelligam⁹ aarō. et alios qui de ſtirpe leui deſcēderant) (nō ei⁹ qui cū beluis cōmunis eſt ſʒ eius qui dicit ego ſū vita. qui etiā eſt pax nr̄a) (q̄ ē initiū ſapīe) (horrore corꝑis indicans ſe dei verba tremere) (i. doctrina aplōrum nullo polluta mēdacio. ſʒ tota de fonte veritatis p) (q: imitatṫ eum qui peccatū nō fecit nec eſt inuent⁹ dolus in.o.e.) (q: et ipſe in ſe habuit paceʒ. et alios pacificauit.) (ſicut enoch q̄ trāſlat⁹ ē) (ſi ſacerdos nō corrupit delinquentes ſacerdotiſ officiū p̄terit) (de nec cōgruo tpe p̄ferunt) (ſi ſacerdos de lege interrogetṫ. doceat. reſiſtentes cōuincat. alioquin fruſtra dignitateʒ iactat. cui⁹ non exhibet operationem) (ſubditi) (exponit nomen ſuū eſdras ſacerdos dei. i. malachi qui angel⁹ dn̄i appellatṫ. voluntatem dei nuncians hoīb⁹) (recta quā monſtrabā)

dictū putem⁹. vt q̄ fuimus cultores dei v̄itati mēdaciū nō p̄feramus.

Nunquid. Sicut ex lectōib⁹ eſdre colligitur reuerſi de babilonia tā principes ⁊ ſacerdotes quaſi reliqu⁹ popul⁹. vxores ſui generis que paupertate ⁊ labore vie infirmitatem contraxerūt. eiecerūt. ⁊ filiabus alienigenaꝝ ↄtate vel diuitijs florētibus ſe copulauerūt. Sicut ḡ eſdras corripiebat peccantes: ſic iſte malachias eos p̄uocat vt eiectis alienigenis āntiquas vxores recipiāt.

Qui fecerit. Pʒō ait q̄ fecit. ne abſcidat veniā errori: h̄ q̄ deinceps fecerit. vt timore maledictōis: peccatores reuocet ad pn̄itētiam.

¶ Et hoc rur. Opui
ſtis altare meũ lacris
inocentiũ· dũ offereba
tis hoſtiaſ de rapia lu
gentiũ paupum. Siſr
nũc eſtis cã q̃re altare
meũ lacris coopiat'· q2
relicte dñ viderẽt alie
nigenas in thoris ſuis
collocatas· ad auxiliũ
dei ↄfugiebãt· lacris ꝛ
gemitu deo iuidiã faci
entes· ꝙ hũana ñ reſpi
cerẽ· ꝛ miſas ñ iuuarẽ
Quidã putãt hec eẽ
dicta generalr ↄ̃ eos q̃
aliena rapiũt· ꝛ diuiti
as ↄgregãt· de qbꝫ ꝛ of
ferũt deo munera· ſ deꝰ
nõ ſuſcipit, ꝓhibitꝰ la-
crimis ſpoliatoꝝ· pñt ꝛ
hec dici ↄ̃ eos q̃ ꝓpter
ãmiſſionẽ tpaliũ reꝝ·
nõ dirigũt ſpẽ in deũ·
nec q̃rũt eterna ſ i deo
ris ꝛ fẽmineis plãctibꝫ
orõem ſuã deturpãt·
ne a deo ſuſcipiãt· iſti
hñt vxorẽ adoleſcẽtie
.i. natalẽ legẽ ſcriptã i
corde· q̃ etiã icredulos
ĩpellit dicere· deꝰ iudi
cet· deus videat. ꝛ ipſi
cũcta iter me ꝛ te diiu
dicãda pmitto· hec v-
xor reſiduũ ẽ ſpũs nři
q2 nřo ſpũi ſp copulat'
q̃ ſi recedit a nob ſtatĩ
offendimꝰ deũ. vñ ĩge
minat. Cuſtodite non
carnẽ q̃ deo placere ñ
p̃t· nõ aĩalem aĩam q̃
nõ pcipit q̃ ſũt dei· ſed
rõnalem ſpm̃ q̃ iterpel
lat gemitibꝫ ĩenarrabi
libus.

¶ Et quid v. q. Cũ
vnꝰ vtrunq3 fecerit· iõ
etiã vixit vt liberi na
ſcant' ꝛ filij dei de ſtir-
pe iſrlitica. Cũ g̃ fecun
das vxores hẽatis· ꝛ li
beris gaudeatis· cur
pulcritudinẽ vxoꝝ q̃
ritis q̃ meretricibꝫ ap-
ta ẽ· nõ vxoribꝫ.

¶ Cũ odio. Quaſi
ſ dices mihi p̃cipit' in
lege· cũ odio habuimꝰ
vxores dimittamꝰ eas
ad qð rñdeo tibi ñ eẽ
p̃ceptũ· ſ ꝓpter duricĩ
am cordis tui pmiſſuꝫ
Quia quicũq3 excepta
cã fornicatõis iniq̃ di
miſerit vxorẽ· veſtimẽ
tũ eius. i. corpꝰ q̃ aĩa
veſtit' opiet iniq̃tas. i.
pena pcĩ· vt i q̃ pecca
uit i ipſo moriat'

¶ Laborare fe.
Populꝰ aũt reuerſus
de babilone· vidẽs ba
bilonios ꝛ ceteras gẽ
tes ydolatras valere

¶ mala cõuerſatõe veſtra.
ꝛ ſcandaliſaſtis plurios i lege. Ir
† ¶ vite et pacis. et ceteroꝝ que pertinẽt ad of
ficiũ ſacerdotis.
ritum feciſtis †pactũ leui dicit dñſ
exercituũ. Propter qð ꝛ ego dedi
¶ qui paꝰ glorioſi et reuerendi·
¶ viles
vos ↄtemptibiles ꝛ humiles oibus
† ¶ inter oĩa peccata ſacerdotũ quaſi maximuꝫ
notatur· q2 ñ cauſas ſed pſonaſ cõſiderent. et d
ſpecto paupe iuſto diuites honorẽt·
populis. †ſicut ñ ſeruaſtis viaſ me
¶ pſonarũ
as ꝛ accepiſtis faciẽ i lege. Nun-
¶ abraãã quo oẽs iudei originẽ habent
quid ñ pr̃ vnus oim nřm ? Nun-
¶ quiet abraã oim nřm genꝰ eligit.
† ¶ quare ſr̃m noſtroꝝ abiicimus filias. et reli
quid ñ vnꝰ deꝰ creauit nos. †Qua
cto pacto patrum accipimꝰ vxores ñ ex lege.
re ergo ð̃ſpicit vnuſquiſq3 nřm fra
trẽ ſuũ: violãs pactũ patrũ noſtro
¶ hoc peccato contaminat' tribus iude·
rũ? Tranſgreſſus ẽ iuda ꝛ abomi-
que cũ ſacerdotibus et leuitis reuerſa ẽ d babi
lone. x. tribubus retentis i captiuitate eterna·
natõ facta eſt i iſrl' ꝛ hierlm· quia
¶ miſcendo ſemẽ iſrael cuꝫ filiabus gentilium
ydolis ſeruientibus.
cõtaminauit iudas ſanctificatõnẽ
¶ dñs· ¶ alias habuit·
dñi quã dilexit· ꝛ habuerũt filiam
† ¶ ad eos qui hoc fecerunt ſermo ꝓphete diri
gitur· vt a peccato maledictõis retrahãtur·
dei alieni· †diſperdat dñs viruꝫ q̃
† ¶ ſiue ſit ſacerdos ſiue laicus vna maledictõe
ferient' qui vnõ peccato tenentur.
fecerit hoc †magiſtrũ ꝛ diſcipulum
† ¶ qui ꝑ hmõi hoibuſ voluerit ad altare mu
nus offerre. quorum ſolũ remediũ ẽ non facere
qð fecerũt· ¶ diſpdat dñſ
ð̃ tabernaculo iacob· ꝛ †offerenteꝫ
munus dño exercituũ. Et hoc rur
ſum feciſtis· operiebatis lacrimis
¶ alias mugitu·
altare dñi fletu ꝛ gemitu· ita vt vl-
¶ obſtrictus lacrimis et plãctu miſeroꝝ
tra ñ reſpiciã ad ſacrificiũ· nec acci
† ¶ ſacerdotum qui iſta cõmiſerũt· vel facietibꝰ
cõſenſerunt·
piã placabile quid† de manu vřa.
† ¶ non accipia ¶ iõ nõ accipio
Et dixiſtis. †Quã ob cãm? †Quia
† ¶ cõmendauit tibi matrimoniũ legitime con
iugis teſtimonio ſcripture dicẽtis. propter hoc
relinquat hõ patrẽ et m· et ad. vx. ſ. et. e. d. i. c. u.
dñs †teſtificatꝰ ẽ inter te ꝛ vxorem
cõiunctã tibi ſi iuuẽtute mõ deſertã i ſenectute·
pubertatis tue quã tu deſpexiſti.
¶ deberet eẽ·
† ¶ id ẽ· cõiunctõis a deo iſtitute qui de coſta
viri mulierem fecit. et iõ ñ licet diſiũgi qð deo
et vno placuit inſtitui·
Et hec pticeps tua ꝛ vxor †federis
¶ vtrũq3 viri et feminã·
None vnus fecit· ꝛ reſiduuꝫ ſpũs
¶ mariti vel dei·
eius eſt. Et quid vnus querit niſi
¶ ne vincamini libidine et alie
nigenarũ amore·
ſemẽ dei? Cuſtodite ergo ſpm̃ vřm
¶ que tibi virginali iuncta eſt matrimonio ꝑ
ſeueret vſq3 ad ſenectutem
ꝛ vxorẽ adoleſcentie vře nolite de-
¶ alias· cum odio habueritis eã dimit
tite. di. d. d. iſ·
ſpicere. Cũ odio habuerit eã dimit

te dicit dñſ deus iſrael. Operiat aũt
iniquitas veſtimẽtũ eius dicit dñſ
¶ ſoluta obiectõe. replicat quod dixerat
exercituum. Cuſtodite ſpm̃ vřum:
† ¶ cuſtodiã ſpũs veſtri· vel certe vxorem
† ¶ preter ſupra dicta·
†ꝛ nolite deſpicere. †Laborare fe-
ciſtis dñm in ſermonibus vřis. Et
¶ ſnia horum verborum latius tracta
dixiſtis. In quo fecimus eũ labo-
tur i pſal. q̃ bonꝰ iſrael deus·
rare? In eo ꝙ dicitis. Ois q̃ facit
malũ bonꝰ eſt i cõſpectu dñi· ꝛ tle
ei placẽt. Aut cte· vbi ẽ deꝰ iudicij.

¶ C. III.

¶ vos laborare facitis dñm· et q̃ritis vbi ẽ deꝰ
iudicij. ſed ego manifeſtũ eũ faciã et i pmo et
in ſecundo aduẽtu.

Ecce ego mit
hoc iterpretatur dñs i euãgelio
de iohãne baptiſta. qui etiã de
tã ãgelũ meũ. †ꝛ ꝑpa-
ſe dicit· helias iã venit.
bit viã añ faciem meã· ꝛ ſtatĩ veni-
¶ ad eccleſiã vel vnũquẽq3 credentium
¶ ſaluator qui oĩm creator
et ad tẽpluꝫ ſuũ dñator quẽ vos q̃
¶ deſideratis. † ¶ magni conſilij † qui iuſte
iudicet: qui pſonã nõ acceptat·
ritis· ꝛ †angelꝰ teſtamẽti quẽ vos
¶ ecce inq̃ venit qui iuſte iudicabit
cui pater dedit omne iudicium·
vultis. Ecce venit dicit dñs exer
¶ nullus humanus ſenſus poterat co
gitare q̃n venturus· vel qualis futurus erit.
cituũ· ꝛ q̃s poterit cogitare diẽ ad
¶ ſi nemo põt cogitare pro
uentus eiꝰ? Et q̃s ſtabit ad viden
potẽtia maieſtatis eius· quis cum poterit ſp
dũ eũ? Ipe em̃ quaſi ignis ↄflanſ
plendidꝰ oculis in ſua claritate cõſpicere qui ẽ
ſol iuſticie.
ꝛ quaſi herba fullonũ. Et ſedebit
quicquid in auro. i. ſenſu noſtro· et argẽ
ↄflãs ꝛ emũdãs quaſi argentuꝫ· ꝛ
to. i. eloquio cõmixtũ eſt ere ſtanno plumbo ea
purgabit filios leui. Et colabit eoſ
mino dei excoquit: vt purum remaneat auruꝫ
et argentũ
quaſi aurũ ꝛ quaſi argẽtũ· ꝛ erunt
¶ et cum colati fuerint. offerẽt deo iuſta ſacri
ficia
dño offerẽtes ſacrificia in iuſticia.
† ¶ eorum qui offerũt· i. deum cõfitentibus, et
et ꝑ hieruſalem pacẽ dei cõſpicientibus
Et placebit dño †ſacrificiũ iuda et
¶ placuerunt ¶ quõ
hierruſalẽ ſicut dies ſeculi· ꝛ ſicut
in principio placuere deo· ſic pꝰ peccatuꝫ et pe
nitentiam placere incipient omni ſorde pecca
torum purgata
¶ †magna formido iudicij cum ipſe ſit teſtis et
iudex
anni antiqui †accedã ad vos i iudi
† ¶ qui mõ tardus videor dũ differo. † ¶ hec
oĩa fiunt occulte. ſed a dõ proferuntur in medi
cio· ꝛ ero teſtis velox †maleficiſ ꝛ
um ne diu lateant.
adulteris ꝛ piuris· ꝛ calũniantur
¶ nolentes reddere.
mercedẽ mercẽnarij· ꝛ humiliãt vi
duas et pupillos· et opprimũt pe-
† ¶ aduenã vel cathecuminum qui nondum ef
fectus eſt ciuis in ciuitate xp̃i † ¶ qui ſolum
ſufficit ad damnatõnem.
†regrinũ· †nec timuerunt me dicit

corꝑm ſanitate· ꝛ omi
mundana ꝓſpitate af
fluere· ſe aũt cultores
vniꝰ dei ĩfirmoſ eẽ cor
pore· nec habere etiã q̃
ad cibũ necẽria ſũt· di
cebat ñ eẽ dei ꝓuidẽti
aꝫ i rebꝫ hũanis· ſ oĩa
caſu agi· ñ dei iudicio
cui placent mali· ꝛ diſ
plicẽt boni· aut ſi deus
cũcta diiudicat· vbi ẽ
illiꝰ equũ ꝛ iuſtũ iudi-
cium.

¶ Ecce ego m. Iu
dei hoc de helia ꝓpha
dictũ itelligũt· ꝛ qð ſe
quit' ꝛ ſtatĩ veniet. a. c
ſ. ſ. ad ſuũ xp̃m referũt
i vltio tpe venturũ. Sꝫ
qð tẽplũ iueniet. Iaꝫ
eĩ deſtructũ ẽ oĩo· aut
ſi aliꝰ añ eum reſtituet
q̃d xp̃s coꝝ amplꝰ fa
ciurꝰ ẽ· cũ ab alio reſti
tuta ſunt omĩa.

¶ Quidã ex pſona xp̃i
legũt ꝙ mittat angelũ
.i. iohẽm p̃dicare bap
tiſmũ penitẽtie· q̃ xp̃s
ſtatim de ſe q̃ſi de alio
ſubdit. Et ſtatĩ veniet
Alij ex pſona přis le-
gũt. Ecce mitto. a. m.
q. p. u. ꝛ qð ſequit' ſta-
tĩ veniet ad tẽplũ ſcm̃
ſcꝫ de ſaluatore intelli
gũt· cui iohẽs p̃parat
viã in cordibꝫ credẽtiũ
in qbꝫ nõ poterat ꝑus
deꝰ ambulare· ꝓpter p̃
uitateꝫ ꝛ incredulitatẽ

¶ Notandũ ꝙ dñs vl
euãgeliſte· vel apli alij
cũ de ſ ꝓpha· vel de a
lijs teſtimonia ꝓferũt·
nõ ſequunt' v̇ba vul-
gataꝝ trãſlationũ· ſed
hñtes ſciẽtiã hebree li
gue· ex hebreo transfe
runt nõ curãtes de ſil
labis ꝛ pũctis v̇boꝝ
dũmõ ſentẽtiarũ veri
tas transferat'.

¶ Ipſe eni q. Dñs ẽ
ignis ↄſumẽs. lignum
fenũ. ſtipulã. q̃uia pec
cata g̃uiter puniens· ꝛ
hiſ q̃ pua ꝛ leuia ↄmit
tunt· ẽ herba fullonũ
vt lotis mũdiciã reſti-
tuat ꝛ lauet ſordes fili
oꝝ ſyon.

¶ Per filios leui ſa-
cerdotalis itelligit' di-
gnitas· ꝛ ſi ſacerdotes
colãdi ſunt ꝛ purgãdi
q̃d de ceteris dicẽduꝫ
ẽ· cũ iudiciũ incipiat a
domo dei.

¶ Et accedã. Que il
lo tpe dicebant' ad p̃n
cipes iudeoꝝ· nũc ñ di
cũt' ad p̃ncipes eccliaꝝ

Et calũ. Pari ordĩe pꝰ maleficia ⁊ adulťia ⁊ piuria ponũť q̃ ñ reddũt mercedẽ mercẽnarijs·ł q̃ opp̄mũt pupillũ ⁊ viduã· ne ꝑ ꝑiura crimina patenť q̃ piurio ⁊ adulterio ꝯpãť. Ego eni. Quia dixerat. Dñs ẽ quaſi ignis cõflatus· ⁊ q̃i h.f. cũ pro nobis nominetur ãgelus·ł ignis. vł aliud. ne iõ puteť aliquid mutabilitat̃ eẽ in natura ipſius· in de dicit. Ego eñi· Quaſi Vos quotidie mutamini p adulteria ⁊ per cętera mala vr̃a· ego vero i iudicio nulla ꝑſonarũ varietate ꝯmutor· ⁊ cũ ſeuerũ ⁊ iuſtũ iudicẽ me eẽ fatear· tñ o filij iacob· nec diuerſitate tormẽtorũ eſtis ꝯſũpti in malicia· q̃ꝛ ꝑ ꝑgnam malicia i vob nõ ẽ purgata. ſed ſine cauſa percuſſi vos diſciplinã ñ recipiẽtes.

Muſtice. Per filios iacob qui ſequunť mala patrũ· nec cuſtodiũt mãdata dei ſignificantur illi qui ꝯſtituti i ecclia nõ recedunt a vitijs· ħ falſũ nomẽ xpianitatis ſibi aſſumũť

Reuerti. Mag̃ clemẽtia coſ q̃ a ſe receſſerãt ad reditũ ꝓuocat· ut ipſe q̃ꝫ ad eos redat

Si affligit. Lx. ſupplãtat alij ſi fraudat· q̃ꝫ ſcd̃m hiſtoriã ſane de decimis ꝑt accipi: ħ ſm q̃ꝫ ponitur affligit homo deũ·põt ad miſteriũ paſſionis dñice referri. ꝯfigitis me cruci qui mõ decimas ſbtrabitis.

Cõfigitis. Tempore eſdre tãta fuit fames· vt multi ꝑ penuria filios ⁊ filias vẽdẽtes ⁊ frumẽta emẽtes leuitis decimas nõ ſoluerẽt. Qui etiã fruges in horreis egeſſerunt: ꝓ magnitudie pcij· decimas ñ ſoluebãt. vnd̃ ꝯpulſi miſtri tẽpli fugerũt vnuſquiſq̃ꝫ i regionẽ ſuã. Vnd̃ dicit dñs ſe i ſuis afflictũ ⁊ ñ accepiſſe decimas

Inferte. Ut ſcatiſ vos iõ pdidiſſe· abũdãtiã q̃ꝛ fraudaſtiſ me ꝑte mea moneo ut reddatis mihi mea: ⁊ ego reſtituã vob veſtra.

Qd̃ dictũ ẽ d̃ decĩ

dñs exercituũ. Ego eñi dñs et nõ mutor. Et vos filij iacob nõ eſtis

nec ſemel nec nuper hoc facitis vt errorꝫ veniã mereamini: ſed hereditariã habetis patru ipietatẽ recedẽdo a meis legittĩs: nec cuſtodiẽdo q̃ pcepi.

ꝯſũpti. A dieb' eñi patrũ vr̃oꝝ receſſiſtis a legitimis meis· ⁊ ñ cuſtodiſtis.

ſed nũc ſaltẽ

Reuertimi ad me ⁊ reuertar ad vos dicit dñs exercituũ. Et dixiſtis.

quaſi qui ñ diſceſſimꝰ ñ itelligẽtes ſe receſſiſſe ipudẽter q̃rũt in hoc receſſiſtis a me: q̃ꝛ cõfigitis me: h. hõ poteſt deũ cõfigere nõ reddẽdo decimas nec dico miſtris ſed mihi qui pcepi dari

In quo reuertemur: Si affligit hõ deũ q̃ꝛ vos ꝯfigitis me. Et dixiſtis. In quo ꝯfigimꝰ te. In

q̃ꝛ ñ reddiſtis decias et pmitias. ideirco i fame et penuria maledicti eſtis. i. afflicti: et dũ parua ſubtrahitis vbertatẽ poſſeſſionũ veſtrarũ: et totã abundãtiã frugũ perdidiſtis ñ pauci ſꝫ oẽs cõtra

decimis ⁊ primitijs. Et in penuria vos maledicti eſtis· ⁊ me vos ꝯfigitis gẽs tota. Inferte omnẽ decimã i horreũ meũ· ⁊ ſit cibꝰ i domo

ut theſauris tẽpli vt habeãt miſtri mei cibos.

mea· ⁊ ꝓbate me ſup hoc dicit dñs

rãtas pluuias effundã: vt cateracte celi credãtur aperte et ſic large et late

Si ñ apuero vobis cataractas cęli ⁊ effudero vobis bñdictionẽ vſq̃ꝫ ad abũdãtiã. Et icrepabo pro

ad ſufficiẽtiã poſſet fieri vt magis per pluuias cẽt fecũditas ſꝫ locuſta vt hrucus poſſet corrumpere iõ addit icrepabo vermes vel viciũ aeris

vobis deuorantẽ· ⁊ ñ corrũpet fructum terre vr̃ę· nec erit ſterilis vinea i agro dicit dñs exercituũ. Et

ſꝫ iplebit torcularia

beatas dicẽt vos oẽs gẽtes. Eritis vos tra deſiderabilis dic̃ dñs exercituũ. Inualuerũt ſup me ⁊ba vr̃a

ſꝫ plus et plus accuſatis deũ: q̃ꝛ cultores ſuos negligat nõ itelligẽtes quã grauis ẽ veſtra blaſfemia

dicit dñs. Et dixiſtis· q̃d locuti ſumus ꝯtra te: Et dixiſtis. Uanus ẽ

rñdet deꝰ ab vtilitate obſeruãdo legẽ ſi pſenti ꝓ dei ſeruitute exigut mercedẽ iõ nõ recipiũt

q̃ ſuit deo. Et q̃d emolumentũ q̃a cuſtodiuimꝰ pcepta eiꝰ ⁊ q̃ꝛ ãbulauimꝰ triſtes corã dño: Ergo nunc

cõtritiõe cordis: vñ tota die cõtriſtatus igrediebar qui cõtra deũ ſupbiũt et blaſfemãt

btõs dicimꝰ arrogãtes. Siq̃dem ędificati ſunt faciẽtes ipietates· et

poſt ſcelera et blaſfemias ꝓſpis pfruũtur. felicitate pſentis ſeculi vel

tẽptauerũt deũ ⁊ ſalui facti ſũt. Tũc locuti ſũt timẽtes deũ· vnuſq̃ſq̃ꝫ cũ

ba ꝓphete nõ dicit quid locuti ſint: ſꝫ ex eo q̃ ad dit timẽtes deum: datur itelligi q̃d ſunt locuti ſcꝫ q̃d ad timorẽ dei ptinet iuſtis loquentibꝰ et cohortantibus ſe cõtra blaſfemias attẽdit deus

ꝓximo ſuo. Et attẽdit dñs ⁊ audiuit ⁊ ſcriptꝰ ẽ liber monumẽti corã eo timẽtibꝰ deũ ⁊ cogitãtibꝰ nomẽ eiꝰ.

verba q̃ dicũt·hic blaſfemi: ide deum timẽtes: ſcripta ſunt vt ſint i memoria pſcie dei vt i die iudicij blaſfemis penas: et timẽtibꝰ pmia reddat timẽtes me q̃ rñderũt ad verba blaſfemie

Et erũt mihi ait dñs exercituũ i die q̃ ego faciã i peculiũ· ⁊ parcã eiſ ſicut pcit vir filio ſuo ſuiẽti ſibi. Et ꝯuer

iudiciũ i peculiarẽ populũ q̃ꝛ oĩs hõ ſub petõ i quo duplex affec' ẽ: et pictatis i filiũ et ſeruitutis i famulũ ꝑ pniam

q̃ nũc blaſfemãtis et hñitudie timẽtiũ et vetimini· ⁊ videbitis q̃d ſit iter iuſtũ

ſtra miſeria cognoſcetis q̃d ſit iter iuſtũ et ipiũm

⁊ impiũ· ⁊ iter ſuiẽtẽ deo ⁊ nõ ſeruientem ei.

C. IIII.

plenus iculcat de penis blaſfemãtiũ et de pmijs timẽtiũ iudicij q̃ ſcilã lux: peccãtibus tenebre

Ecce enim dies

ad cremãdos malos vt ſtipulã

veniet ſucceſa q̃ſi caminꝰ· ⁊ erũt oẽs ſupbi ⁊ oẽs faciẽtes ipietatẽ ſtipula.

cũ cõbuſſent cor: ñ reliq̃t i eis radicẽ malicie.

Et iflamabit eos dies veniens dicit dñs exercituũ· q̃ nõ derelĩq̃t eis radicẽ ⁊ germẽ. Et orieť vobis

illa ipijs cõtrario

q̃ verc oĩa iudicabit. nec bona nec mala nec virtutes: nec vicia latere patietur

timẽtibus nomẽ meũ ſol iuſticię· ⁊ ſanitas i pẽnis eiuſ. Egrediemi ⁊

vt ſanatos ꝑ pniam i humeris ſuis portet tunc q̃ nũc ſeculo quaſi carcere icluſi eſtis

vñ cupio diſſolui ⁊ eẽ cũ xpo vel de viculis relaxati nec hoc ſine leticie cõtẽti calcabitis ipios.

ſalietis ſicut vitulꝰ de armẽto ⁊ calcabitis ipios cũ fuerit cinis ſub plãta pedũ vr̃oꝝ in die q̃ ego facio di

diſſoluti arid. i potẽtes reſiſtere

cit dñs exercituũ. Mementote legis moyſi ſui mei quã mãdaui ei i

ad ſpũalem itelligẽtiã iuitat i futuro iuxta merita erit retributio: ergo dũ ẽ tẽpus merẽdi obſeruate legẽ q̃ ẽ ſina variges ã i qua ſũt q̃d cgũt q̃d recipiãt

oreb ad omnẽ iſrł pcepta ⁊ iudicia. Ecce mittã vobiſ heliã ꝓphãm añ

quã veniat dieſ dñi magnꝰ ⁊ horribilis· ⁊ ꝯuertet cor patrũ ad filios·

ſi helias ñ añ cor patrũ cõuertetur ad filios. Ec. f. a. p. cũ venit dies dñi. magnꝰ iuſtis: horribilis ipijs pueniet vnus iudex nõ celũ: ñ eos q̃ i celo verſãtur: ſꝫ terrã anathemate. i. eos q̃ faciũt opa terrena.

⁊ cor filioꝝ ad pr̃es eoꝝ· ne forte veniã ⁊ ꝑcutiã terrã anathemate.

iudicetur ſepando oues ab hedis

pr itelligi i ꝓſis pceſꝫ q̃bꝫ ꝑapit ñ ſolũ dare decias· ħ ⁊ oĩa vẽdere ⁊ dare paupibꝫ· q̃d ſi facẽ nolumꝰ ſaltem in hũc iudęos imitẽm vt paupibꝫ ſaltẽ aliq̃ꝫ ꝑtẽdemꝰ ⁊ ſacerdotibꝫ ⁊ viduiſ debitũ honorẽ deferamꝰ ħ q̃ ñ fecerit dñm ſupplãtare ꝯuiciť Si q̃ꝫ fames ⁊ egeſtas oĩm rex opp̄mit mũd ħ ex ira di ſciamꝰ dicẽre· q̃ i paupibꝫ. ſi elemoſinas ñ accipiat: ſe priuari affirmat ſua poſſeſſione.

Poſſumꝰ ⁊ ſic intpretari decimas ⁊ primitias. Siquis doctꝰ i lege pt alios erudire nõ debet ſibi attribuere· ħ pꝛimuꝫ grãs agat deo a q̃ oĩa· deinde ſacerdotibꝫ eiꝰ ac mgris a q̃bꝫ doctꝰ ẽ· alioquĩ penuria malediceť. ſi aũt deũ largitorẽ itellexerit· ⁊ bis p q̃s a deo eruditꝰ eſt ſe humiliauerit· ⁊ in horreum dei cibos intulerit. i. ſcripturę alimenta populł miſtrauerit. mãdabit deus nubibꝫ ſuis vt pluant ſup eũ imbrẽ. Increpabit etiã ꝓ eo ꝯũias poteſtates· nec erit ſterilis vinea ille· ſ· q̃ dicit. Ego ſũ vitis vera ⁊ afferet ei fecũditatẽ· ⁊ tãtã ex mẽito humilitatis hñitudinẽ ꝯſeq̃ť ut omñs gẽtes dicãt eum beatũ· ⁊ i terra. id ẽ. doctrina illiꝰ deſiderẽt hitare· vt oẽs hitare i ea deſiderẽt ⁊ abundãtię rerũ oim gẽnbꝫ exẽplo ſitis.

Et btãs. Cũcte natões p circuitũ mirabuntur fertilitatẽ terrę vr̃ę: itm

Inualuerũt. Repetit plenꝰ qd̃ dixerat· laborare feciſtis. d. i. ſu. ⁊ exponit latꝰ q̃rimoniã populi reuerſi d̃ captiuitate: q̃ exñs i cultu vniꝰ dei: multis miſerijs affligebať· vidẽs ydolatras i oibꝫ ꝓſpari. Infirmato q̃ ⁊ dicẽti· fruſtra colo deũ· occurrit ꝓpheta in pſona dñi· ⁊ recidit verba blaſphemię q̃ ab ifirmis dicũtur i creatorem.

Ergo. Põt hec de hereticis itelligi: martione ⁊ valentino ⁊ cũctis qui nõ recipiẽtes vetus teſtm̃ cõtra creatorẽ loquuntur· ⁊ ꝓficiũt i ſua ipietate· et

Tũc lo. Verba ꝓphetę. Quaſi illis blaſphemãtibus d̃ iudicio dei· iuſti qui caſto timore deũ timẽt· loqueť ad inuicẽ cohortãtes ſe q̃ retributio bonorũ vel malorũ nõ ſit in pñti: ſed i futuro ⁊ q̃ hõ ñ poſſit ſcire iudicia dei ⁊ d̃ equitate eius diſputare.

multos ſocios ſceleris hñt

Cũ ñ ſu. Abraã coopatõe diuinę maieſtatꝭ dicit. Ego ſũ terra ⁊ cinis· iõ vidit ſolẽ iuſticię. Qui xo ſupbe dixit. Ponã ſup ſidera ſedẽ meã· ⁊ c. ſ. al. Deduceť ad terrã· ⁊ erit cinis ſub pedibus ſctõꝝ i die iudicij.

Mementote. Loquitur ad iſrael. i. ad oẽs q̃ deũ ſenſu cernũt· Vñ hebreo animo corde. q. i. d. vi.

Oreb. ſicatas· quia per legẽ oĩm vitiorũ humor exeoquitur.

Ecce m. Iudei dicũt añ ſuũ xpm heliã eẽ ventuꝝ ⁊ oĩa reſtauraturũ. Vñ ⁊ chriſto i euãgelio ꝓponiť q̃o· quid eſt q̃ phariſei dicunt q̃ helias vẽturꝰ ẽ. cui ipſe reſpõdit. helias quidẽ veniet· et iã venit i helia iohẽs itelligẽs

Pꝰ moyſen. i. legẽ ſpũalr ſeruãdã dicit mittend̃ heliã· i· q̃ ꝓphetia ſignať· q̃ añq̃ꝫ dñs i iudicio ꝑcutiat terrã anathemate· mittet chorũ ꝓphãrũ q̃ ſignificať i helia q̃ iterpretať deꝰ meꝰ. ⁊ ẽ d̃ opido theſbi: q̃d ſonat ꝯuerſio ad pniaꝫ. ħ helias ꝯuertet cor patrũ· abraã· iſa· ⁊ ia· ⁊ ceteroꝝ ꝓphaꝝ ad iſtructõꝫ poſterorũ de fide ſaluatoriſ quẽ ⁊ ipſi crediderũt. ⁊ cor filioꝝ. a. p. q̃ꝛ ſuſcipiẽt fidẽ quã illi habuerũt.

Uel cor pr̃is ad filiũ. i. dei ad oẽs q̃ ſpũm adoptõiſ accepit. ⁊ cor filioꝝ ad pr̃es eorũ. Vñ iudei ⁊ chriſtiani q̃ nũc iter ſe diſcrepãt pari i chriſtũ religione ꝯſentiẽt.